

Velehradský zpravodaj

číslo 27
červenec 2007

3. - 5. 7.

Dny lidí dobré vůle-VELEHRAD 2008

Sdělení zastupitelstva obce

Vážení spoluobčané!

dovolte, abych Vás jménem zastupitelstva obce všechny pozdravil a zároveň stručně informoval o dění v naší obci.

Zastupitelstvo obce po jarní přípravě a odsouhlasení některých menších investičních akcí započalo s jejich realizací. K dnešnímu dni se podařilo splnit většinu daných úkolů. Jedním z nich bylo dokončení „Mola“ na Velehradském rybníku nad obcí, které je zejména v těchto horkých dnech plně využíváno k rekreaci.

Další menší investiční akcí bylo odstranění nefunkčního schodiště v zadním traktu Základní školy, kdy po odstranění došlo k opravě balkonu, zábradlí a v současné době i dřevěných žaluzií na bočních oknech chodby. Budova Základní školy je opět jako nová.

V prostoru hasičské zbrojnice byla zbourána stará a provlhlá zeď, tuto nahradila nová a esteticky velmi hezká zeď z tvarovek. Přitom zastupitelstvo obce rozhodlo o obnově fasády hasičské zbrojnice, včetně nového oplechování soklu, nátěru okapů, vrat, oken a dveří. Zbrojnice je v centru obce a svým novým „kabátem“ přispěje k hezkému vzhledu této lokality. Dále na základě požadavků občanů byla prodloužena místní komunikace v ulici „Pod Zahrádkami“, kde byla současně nainstalována dvě svítidla, z důvodů nové výstavby rodinných domků. Taktéž se provádí doplnění osvětlení v ulici „Vinohradní“ a osvětlení můstku cyklostezky přes Salašku u sklepa Magna Moravia. Elektroservis p. Pechy provedl instalaci dvou nových elektrických rozvaděčů v prostoru kaple Cyríla (původní byly již v desolátním stavu).

Kromě těchto drobných investičních akcí se ZO zabývalo přípravou velkých investičních celků a to generální rekonstrukcí čistírny odpadních vod, výstavbou další etapy cyklostezky z autokempu na Salaš, výstavbou dětského hřiště v areálu ZŠ a získání dotace na Sportovně, informační a kulturní centrum. Podařilo se získat dotaci na ČOV ve výši 80% z Ministerstva zemědělství, 10% ze Zlínského kraje a zbývajících 10% dofinancujeme spolu s obcí Modrá.

Na cyklostezku je vyčleněna dotace ze SFDI ve výši 60%, zbývajících 40% je na obci Velehrad a Salaš dle délky úseků cyklostezky.

Zastupitelstvo obce rozhodlo o výstavbě nového dětského hřiště v areálu ZŠ. V současné době jsou známi dodavatelé jednotlivých investičních akcí na základě výběrových řízení. Generální rekonstrukci ČOV ve výši 16 109 405 Kč bude realizovat firma VHS, Vodohospodářské stavby s.r.o. Veselí nad Moravou, soutěž na cyklostezku vyhrála firma SVS-Correct s. r. o. Bílovice za 15 641 425 Kč. Dodavatelem dětského hřiště je firma Straka Lubomír - Flora Servis Brno za 1 170 176 Kč. Cyklostezka a dětské hřiště budou hotovy ještě letos, rekonstrukce ČOV překlene do roku 2009.

Na stavbu Sportovně, informačního a kulturního centra byl zpracován projekt pro územní rozhodnutí. Stavba se ale zřejmě realizovat nebude, neboť agentura ing. Šnajdra ze Zlína, která byla pověřena zajištěním dotace, sděluje, že finanční prostředky ve výši 60 mil. Kč není možno získat, protože na všechny projekty Zlínského kraje (a těch budou desítky) je vyčleněno pouze necelých 200 mil. Kč, a případný podíl pro Velehrad by byl neúnosně vysoký.

Nejen investiční, ale i kulturní činnost žila naše obec. Proběhlo několik akcí podle tzv. kulturního

kalendáře, dále pietní akt u památníku padlých u budovy MŠ, účast na výročních schůzích jednotlivých složek v obci a Svazu postižených civilizačními chorobami Velehrad, atd. V těchto dnech se intenzivně připravujeme na nejvýznamnější slavnost roku, a to na Dny lidí dobré vůle, koncert v předvečer státního svátku a Národní pouť dne 5. července. Budou přenášeny přímým přenosem Českou televizí a rozhlasem. Na všechny pořady jste srdečně zváni. Podrobné informace naleznete na webových stránkách www.velehrad2008.cz, a také na plakátech na naší úřední desce.

Vážení spoluobčané, chtěl bych Vás požádat o značnou míru trpělivosti a tolerance v těchto hektic-

kých dnech, kdy jak sami víte, je u nás na Velehradě značně „rušno“.

Na druhou stranu, slavení tohoto státního svátku a akcí kolem, je pro Velehrad tou nejvýznamnější událostí.

Přeji Vám všem spokojené prožití těchto dnů a jelikož je před námi čas dovolených a odpočinku, načerpání sil a optimismu do budoucna.

S přáním všeho dobrého
Za zastupitelstvo obce
Ing. Stanislav Gregůrek, starosta

Hasičská zbrojnice před rekonstrukcí.

Hasičská zbrojnice po rekonstrukci.

Nová zeď za hasičskou zbrojnicí.

Zadní část hasičské zbrojnice.

Nefukční schodiště u ZŠ.

Stav po rekonstrukci.

Máme zde opět naši pouť. Co slovo pouť vlastně znamená?

Slovo **pouť** bude mít asi něco společného se slovem putovat, putování. Anebo se slovem pouto? Myslím, že s obojím. Když někdo přijde, doputuje na nějaké místo, které se mu zalíbí, tak si k tomu místu vytvoří vztah, vytvoří se pouto. A to pouto vede člověka k novému putování na to místo. Velehrad je místem, ke kterému v lidech vzniká pouto a tak se naše bazilika stala poutním chrámem. Že Velehrad má svou duchovní dimenzi, že má člověku co říct, dokazují zástupy poutníků, které zde vidíme nejen o hlavní pouti, ale i jindy během roku.

My místní nemusíme na toto místo putovat. My zde z toho duchovního bohatství můžeme čerpat stále. A bereme to už jaksí samozřejmě, že zde jsme a neuvědomujeme si už ani, že stojíme na místě vzácném, svatém, milostiplném. Mnozí poutníci jsou na toto místo přitahováni živou touhou právě zde se modlit a tady

si vyprosit milosti, které v životě potřebují. Posvátný prostor baziliky dává člověku příležitost zakusit Boží blízkost a zve ho k tichému sklonění se před hlasem všemohoucího Boha. I když se ihned po pouti ladění v prostoru baziliky díky vyrostlému lešení poněkud změní, ta schopnost dát možnost člověku vnořit se do Boží přítomnosti mu vzata nebude.

Budme vděční, že smíme žít v tak těsné blízkosti tohoto svatého místa a čerpat z něho tak často sílu pro svůj čestný bohublý život. Važme si tohoto daru a těm přicházejícím se snažme připravit vždy laskavé prostředí, aby zde vedle Božího pohlazení zakusili i naši vstřícnost a přátelství a rádi se sem vždy vraceli.

Na přímluvu sv. Cyrila a Metoděje všem žehná
P. Petr Přádka SJ,
farář

Opravy baziliky

V dubnu roku 2008 byl areál poutního kostela Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje na Velehradě, tvořený budovami, jejich pozůstatky a jinými nemovitými objekty na pozemcích vymezených prostorovými znaky, prohlášen za národní kulturní památku s nabytím právní účinnosti od 1. 7. 2008.

V tomto roce obdržela farnost dotaci z MK ČR z tzv. Programu záchrany architektonického dědictví účelový příspěvek na pokračování obnovy ploch střech baziliky – nad kaplemi Panny Marie Matky jednoty křesťanů, Božského Srdce, sv. Ignáce z Loyoly a nad zákriští. Jednou z podmínek získání dotace z tohoto Programu je povinná 10% finanční spoluúčast žadatele. Děkuji všem, kteří přispívají na opravy při nedělních sbírkách či jinou formou. Bez pomoci dobrovolných dárců bychom v letošním roce v obnově ploch střech baziliky ani v přípravě nových projektů nemohli pokračovat.

Už pátým rokem bude v bazilice pokračovat instalace zabezpečovacího zařízení s napojením na centrální pult ochrany české policie, rovněž z příspěvku MK.

V květnu bylo farnosti oznámeno, že podaná žádost o grant z tzv. Finančních mechanismů EHP/Norsko na projekt obnovy pod názvem: „Restaurování příčné lodi a presbytáře baziliky Velehrad“ v objemu 18,700 milionů korun byla kladně posouzena. Hlavním partnerem projektu je Zlínský kraj, přispívá částkou 2.807 mil. Kč. Druhým partnerem projektu je Diecéze Sant Pölten v Rakousku, která se rovněž finančně podílí nemalou částkou na tomto projektu. Po cyrilometodějských slavnostech, v červenci letošního roku, bude 1. etapa obnovy interiéru zahájena. Termín dokončení prací: rok 2010.

V květnu jsme odevzdali žádost o grant na zahájení obnovy a rekonstrukce 1. podzemního podlaží baziliky - křížové chodby a prostor vykopávek (*lapidária*) z Regionálního operačního programu (ROP) přeshraniční spolupráce mezi Slovenskou a Českou republikou. Projekt nese název: „Velehrad – Trnava společné kořeny jezuitské kultury a vzdělanosti.“ Partnerem projektu je Slovenská provincie Tovaryšstva Ježíšova v Trnavě, která požádala o dotaci na obnovu průčelí jezuitského kostela Nejsvětější Trojice v Trnavě. Velehradský projekt je zaměřen na obnovení způsobu přirozeného větrání podzemních prostor. Má za cíl zajistit stabilní systém trvalého odvodu vlhkosti a odstranit zatékání před vstupem do baziliky. Partnerem projektu je Zlínský kraj, který přislíbil, v případě kladného posouzení tohoto projektu, přispět finanční částkou ve výši 1.080 milionů korun. Rozpočet 1. etapy obnovy lapidária činí 10.800 mil. korun. Zprávu o vyhodnocení projektu očekáváme v podzimních měsících. V případě kladného posouzení projektu je předpoklad zahájení v lednu 2009, dokončení v březnu 2010.

V únoru podala farnost také žádost o grant z III. výzvy FM/EHP Norsko na pokračování obnovy interiéru v celkovém objemu 35.240 milionů korun.

Hlavním partnerem projektu je Zlínský kraj, který - v případě kladného posouzení projektu - přispěje částkou ve výši 5.286 milionů korun.

V letošním roce bude taktéž zahájeno restaurování obrazu z hlavního oltáře, na který přispělo MK ČR a Zlínský kraj.

Zlínský kraj přispěl i na dokončení restaurování obrazu Světci cisterciáckého řádu, který je umístěn ve stejnojmenné kapli nad oltářem.

Díky příspěvku Zlínského kraje bude vypracován restaurátorský průzkum a záměr obnovy 8 barokních soch - původně umístěných na průčelí baziliky. Stav soch je havarijní. Naší snahou je, budou-li finanční prostředky, nechat tyto unikátní sochy zrestaurovat a umístit je na vhodné a důstojné místo v rámci velehradského areálu.

*P. Petr Prádka SJ,
farář*

Vážení velehradští občané,

dvouletá činnost Matice Velehradské začíná přinášet viditelné plody. Na poutní cestě spojující Velehrad se Starým Městem se objevila první kamenná zastavení Poutní cesty růžence, jak jste již jistě zaregistrovali. Možná také víte, že jedno ze vztyčených zastavení je Vaše, neboť Obec Velehrad uhradila náklady na jeho pořízení. Jedná se o šestnácté zastavení situované v blízkosti dřevěné lávky u rybníka.

Snad máte stejně jako já pocit, když přijíždíte na Velehrad, že žijeme v jednom z nejkrásnějších míst v republice, které bylo kultivováno již cisterciáky. Některým občanům Velehradu je to však zvláště po požití alkoholu proti mysli, a tak smutně stojíme na poutní cestě u zlomených stromků ... Kamenné skulptury, které na Poutní cestě vyrostly, jsou sice spojeny nerezovými čepy a natřeny ochranným nátěrem.

Přesto bych Vás chtěl, vážení obyvatelé Velehradu, poprosit, abyste chránili nejen Vaše zastavení, ale vše hezké na Velehradě a chápali to jako vlastní.

Matice Velehradská přijala pozvání svojí sesterské organizace na Hostýně a připojila se k aktivitě vybudování potní stezky spojující Velehrad s Hostýnem. První poutníci po ní připutují v předvečer hlavní pouti. Pokud Vás tato iniciativa zajímá a uvažujete o tom, že byste se po poutní cestě vydali, navštivte náš pouťový stánek, který bude postaven ve dnech 4. -5. 7. nalevo od vchodu do baziliky. Bude zde k dostání poutnická knížka. Další prezentace Matice bude probíhat v objektu Stojanova gymnázia.

Matice Velehradská připravila pro Vás i pro všechny poutníky a turisty kulturní program na prázdniny. Zde uvádím přehled a charakteristiku plánovaných akcí:

Petr Hudec

• přednášky:

5. 7. budou moci zájemci o východní umění a spiritualitu vyslechnout v kapli Cyríla přednášku P. Petro Bereshe o ikonostasu, která začne ve 13:30.

6. 7. Matice nabízí poutníkům, aby navštívili ve 13:30 nově zrestaurovanou raně barokní kapitulní síň. (Vstup do tohoto krásného prostoru je přímo z baziliky). Zde se uskuteční přednáška docenta Václava Ventury na téma Spiritualita cisterciáckého řádu.

• pouť Matice 15. 8. 2008

10:00 liturgie

14:00 Princ Bajaja - divadelní představení pro děti v podání teatru Víti Marčíka na improvizovaném pódiu vedle baziliky (Komorní představení jednoho „šáška“ a jeho pěti loutek, které nenechají nikoho chladným. Divák se stane na okamžik vojákem ve velké bitvě, prožívá boj udatného prince Bajaji při souboji s drakem. Vše samozřejmě končí svačtinou. Kulisu tvoří tříkolka, která se v průběhu pohádky stává koněm, válkou, tanečním sálem i drakem).

15:15 koncert místní skupiny Velblue a dechové hudby Buchlovjané (během vystoupení odpoledne her pro děti)

20:00 Mistéria buffa - divadelní představení pro dospělé (Inscenace vznikla na motivy knihy Mystéro buffo italského spisovatele a dramatika Dario Fo, který v ní navázal na tradici lidových středověkých frašek a morálií. Využil v ní všechny avantgardní divadelní formy včetně divadla jednoho herce). Mokrou variantou divadelních představení je učebna náboženství na faře. Akci finančně podpořila Obec Velehrad.

• **II. ročník hudebního festivalu Šroubek 29. 8. 2008**, kterému tvoří kulisu působivá boční zeď baziliky. Vystoupí skupina Traband, HUKL a Zuzana Homolová s doprovodem (hudební setkání Čech, Moravy a Slovenska) Akce se koná za podpory Ministerstva kultury ČR a Obce Velehrad. Začátek 19:00. Vstupné dobrovolné.

• **II. ročník mezinárodní výstavy mešních a košer vín Cisterciácká pečeť** (8. 11.).

Stojanovo gymnázium

Letošní školní rok 2007/2008 byl pro Stojanovo gymnázium, Velehrad v jeho obnovené existenci čtvrtým, ale přesto v něčem prvním. Poprvé v novodobé historii školy zde totiž studenti skládali pověstnou a leckdy i s obavami očekávanou zkoušku dospělosti - maturitu. Došlo k tomu po 67 letech od poslední maturity konané na řádovém gymnáziu vedeném jezuitu. Úspěšné složení maturitní zkoušky u většiny z nich korunovalo úsilí vyvinuté během studia, nebo alespoň při přípravě na tuto zkoušku. Maturity na gymnáziu se skládaly ve dnech 26. - 28. 5. 2008. Následující den byla kapitulní síň bývalého velehradského kláštera svědkem slavnostního předávání maturitních vysvědčení. Čerstvým úspěšným maturantům osobně poblahopřál i otec biskup Mons. Josef Hrdlička.

Ale nejen maturitami bylo vyplněno druhé pololetí na gymnáziu. 30. 1. 2008 se uskutečnil ples Stojanova gymnázia. Po předchozím nultém ročníku, kdy ples měl podobu spíše uzavřeného setkání studentů SGV, byl tento otevřen již i pro rodiče, kamarády a známé studentů. Organizace se s úspěchem ujali studenti třetího ročníku, kteří s podporou své třídní učitelky Mgr. Petry Dámové zajistili vše potřebné.

V březnu zamířili studenti prvního ročníku na lyžařský výcvikový kurz do Beskyd, konkrétně do Velkých Karlovic. Oproti loňskému roku si skutečně zalyžovali, neboť bylo na čem. 21. 4. 2008 pak zamířili titíž studenti na geograficko-botanickou exkurzi na Pálavu. Týž den na škole proběhlo první kolo přijímacích zkoušek do prvního ročníku, druhé kolo se pak uskutečnilo v květnu. Výsledkem obou kol jsou dvě třídy budoucích studentů Stojanova gymnázia.

Květen se nesl ve znamení uskutečněné několika-denní exkurze do Francie. Během 5. 5. - 11. 5. 2008 se studenti přepravili přes Rakousko a Itálii na jih Francie a poznali tak, jak vypadá Provence a Azurové pobřeží. Díky této exkurzi, na jejíž realizaci má asi největší podíl Mgr. Martin Vrzala, dostaly zeměpisné pojmy jako je Marseille, Arles, St. Tropez, Avignon, Cannes, Grand Canon du Verdon atd. podobu konkrétní vzpomínky na chvíle strávené na těchto místech. Současné měli studenti možnost nahlédnout ve městečku Grasse do tajů výroby parfémů značky Fragonard. Spousta zážitků se také váže na den strávený v Monacu. Sbírky Oceánografického muzea s obřími akvárii, prohlídka knížecího paláce nebo pohled na slavný okruh, po kterém se právě proháněla auta označovaná za veterány. Toto všechno rozšířilo již tak bohatou škálu odnášených zážitků.

V červnu se uskutečnilo hned několik akcí - především dá se říci již tradiční exkurze studentů třetího ročníku do pivovaru Starobrnno, poznávací exkurze do jaderné elektrárny Dukovany a samozřejmě i školní výlety.

Pěvecký sbor SGV se pod vedením Mgr. Filipa Macka vypravil spolu s jiným sborem (*jednalo se o sbor*

otrokovického gymnázia) do Chorvatska. Kromě koncertu se našel i čas na vykoupaní v moři a opalování na sluníčku, takže někteří studenti se u moře docela pěkně „obarvili“.

Během celého školního roku již tradičně pokračovala spolupráce studentů SGV s ústavem sociální péče Kopretina na Buchlovské ulici.

Studentům ubytovaným na domově mládeže se snažil kolektiv vychovatelů čas na domově zpříjemnit formou různých aktivit, ať již výtvarných (*pro ty více, ale i méně manuálně zručné*) nebo prostřednictvím ART kina a zajímavých besed.

Ale nejen čas na zábavu vyplňuje život studentů. Většina by měla být věnována studiu. A právě „čas sklizně“ se v těchto dnech neodvolatelně blíží. Nezbývá než popřát, aby „vyhodnocování výsledků a následné udělení cen“ bylo mírumilovné a radostné. Stejně tak radostné jako následující dva měsíce volna.

Mgr. Eva Pěchová, zást. ředitele

JIŽNÍ FRANCIE - AZUROVÝ RÁJ

Dne 5. května 2008 se studenti naší školy vydali pod vedením pana profesora Martina Vrzaly a paní průvodkyně Marie Šákové na týdenní historicko-geografickou exkurzi do jihofrancouzského regionu - Provence-Alpes-Côte d'Azur. Region sousedí na východě s Itálií, na severu s regionem Rhône-Alpes, na západě je ohraničen regionem Languedoc-Roussillon, jehož hranice je tvořena řekou Rhône, a jih je omýván Středozemním mořem.

Asi po 22 hodinové cestě, během níž jsme mohli pozorovat rakouské Alpy či severoitalské pobřeží, autobus dorazil do prvního z cílů našich cest, do druhého největšího francouzského města Marseille. Během prohlídky města bylo možné zhlédnout několik světoznámých dominant města, jako kupříkladu vězení hraběte Monte Christa na ostrově If, kam jsme se vypravili po klidném moři lodí, nebo baziliku Notre - Dame de la Garde, která se vypíná nad městem. Ale i přes to, že prohlídka byla zajímavá a poučná, jsme se všichni těšili na nocleh v hotelu poblíž nádherného městečka Avignon.

Příštího dne ráno nás po krátké cestě přivítal nádherný zachovalý aquadukt Pont du Gard, který nám zachovává odkaz staré římské civilizace. Poté jsme pokračovali v prohlídce historických památek v malebném městečku Arles, kde na nás historie dýchala při každém kroku, neboť jsme zde mohli zhlédnout takové památky, jako je koloseum či pozůstatky amfiteátru. Odpoledne jsme se vypravili ve směru toku řeky Rhôny k jejímu ústí do Středozemního moře. Tato vskutku zachovalá přírodní krajina zvaná Camargue nás nadchla, neboť vidět volně žijící stáda bílých koní, černých býků a nad nimi přelétající hejna plameňáků je opravdovým zážitkem. Večer nás svou malebností přivítal Avignon, jenž se na čas stal dokonce i sídlem papeže. Paláce a baziliky zachované z těchto dob dodnes ohromují turisty.

Další den jsme měli možnost spatřit slavnou četnickou stanici v nádherném pobřežním městečku St. Tropez, která je zachována ve své původní podobě (tak, jak ji známe z filmů o četníkovi s Louisem de Funèsem v hlavní roli). Po několika hodinách cesty nás přivítalo

festivalové město Cannes, v němž právě vrcholily přípravy na filmový festival, který odstartoval několik dní po naší návštěvě.

Pátý den nás svou pověstnou vůní okouzila jedna zeslavných francouzských parfumerií Fragonard, založena už v 17. století. Tentokrát jsme tedy krásu neobdivovali pouze očima, ale i nosem a vůně francouzských mistrů tohoto oboru byly opravdu nádherné. Ale abychom neobjevovali pouze díla lidská, vypravili jsme se do jedné z částí francouzských Alp, abychom viděli také dílo přírody. V obrovských skalních masívech si zde řeka Verdon tisíce a miliony let razila a hloubila cestu, až vznikl nádherný kaňon, jenž každého ohromí svou velikostí a krásou. Řeka zde ve sklaním masívu vytvořila skutečné divy, které snad slovy nelze ani popsat. Nakonec jsme se ještě zastavili u ledovcového jezera, které svou azurově modrou vodou napájí právě řeka Verdon, a pak nás čekala již poslední noc ve Francii.

Šestý den jsme se vydali na prohlídku městského státu Monaka. Dopoledne jsme navštívili Oceánografické muzeum, jenž nám nabídl pohledy do života různých mořských živočichů. Odpoledne jsme strávili prohlídkou knížecího paláce, jenž je také sídlem současného monackého knížete Alberta II. Příjemným překvapením pro nás také byli závody historických vozů Formule 1, které s dychtivým výrazem sledovala hlavně pánská část zájezdu.

Večer jsme se rozloučili s Monakem i s Francií. Setmělou Itálií jsme pak ujížděli k domovu a dalšího dne odpoledne jsme všichni šťastně dorazili do Uherského Hradiště. Odtud se už rozjeli plní dojmů a zážitků do svých domovů.

Ondřej Hrbáček, 2.A, SG Velehrad

Základní škola Velehrad na sklonku roku šk.roku 2007/2008

Děvčata, kluci a všichni pracovníci základní školy žijí poslední dny školního roku naplno. Naplno tvořivě, naplno přijímáním vědomostí, dovedností i poznatků, naplno v oblasti nejen školních povinností, ale i v mimoškolních činnostech. V odpoledním čase zůstává škola dětem otevřená a to ve 14 kroužcích, které slouží zhruba 108 žáků pro výchovu, vzdělání, rekreaci a sportovní vyžití mimo vyučování. Ani se člověku nechce věřit, že deset měsíců usilovné práce pro žáky, pedagogické i provozní pracovníky je nenávratně pryč.

Pro většinu žáků končí další rok z návštěvy povinné devítileté docházky, ale pro 19 žáků definitivně končí jedna důležitá životní etapa a tou je návštěva základní školy. „Tablo“ žáků 9. třídy je možno vidět na prodejně Jednoty.

Připomeňme si spolu, jaký byl školní rok, který se v těchto dnech uzavírá. Z dlouhého výčtu akcí nabízíme jen ty nejdůležitější, které se vryly do paměti jak dětem, tak i dospělým.

Vyučující školy vyhlásili a s dětmi pracují na několika nových projektech, které doplňují tradiční oblíbené akce ve škole. Tyto projekty děti motivují, přináší jim nové situace, které se učí řešit, poznatky a možnosti prezentovat se jak ve škole, tak i na veřejnosti. Za zmínku bezesporu stojí projekt Absolventské práce vycházejících žáků.

Žákům 9. ročníku dává škola možnost a prostor na předvedení svých vědomostí, schopností a talentu jinou formou než standardními písemnými pracemi, testy nebo zkoušením. Žáci si mohli vybrat podle svého zájmu a orientace z 26 témat jedno téma, které zpracovali do začátku prosince a na slavnostním vyhodnocení svou práci obhájili.

Naši žáci se v průběhu druhého pololetí zúčastnili mnoha soutěží, při kterých úspěšně reprezentovali nejenom sebe, ale i Základní školu Velehrad. Za zmínku určitě stojí následující akce a soutěže:

Dvacet šest žáků naší školy poslalo svůj literární příspěvek do soutěže „Píšu povídky, píšu básně“, mladí autoři byli pozváni na slavnostní vyhlášení výsledků soutěže dne 16. 6. 2008 do velkého sálu Reduty v Uh. Hradišti. Nejúspěšnější autorkou byla Lýdie Skuciusová, žákyně 4. třídy, která v kategorii „poezie“ získala 1. místo a Markéta Hrabicová, žákyně 5. třídy, která obsadila 3. místo v kategorii „proza“.

V krajském kole literární soutěže „Mladí kraje“ ZŠ Velehrad velmi úspěšně reprezentovali Klára Tománková, žákyně 9. třídy, Jan Gavenda a Viktor Vaněk, žáci 8. třídy. Úryvky z jejich prací uvádíme na závěr našeho příspěvku.

V okresní soutěži mladých informatiků, žáků ZŠ a víceletých gymnázií získal Jaroslav Hroch, Soňa Pěrková a Jindřich Sláma velmi pěkné umístění v silné a početné konkurenci.

V okresní olympiádě v jazyce českém obsadila Kristýna Malíková 9. místo.

30. 5. 2008 proběhl u Konventního rybníka „II. ročník velehradského cyklotriálu“ pro žáky ZŠ. Děti soutěžily ve dvou kategoriích a to v běhu, pádlování na kánoích a v jízdě na kole. Vítězové kategorie 5.-6. třída - Ondra Daněk a Jaroslav Knotek, v kategorii 7.-9. třída - Tomáš Daněk (8. tř.) a Patrik Kratina.

9. 5. 2008 se děvčata a chlapci zúčastnili branněsportovního dne. Výsledky kategorie 5.-6. třída - dívky - 1. místo vybojovala Barbora Chováňková a kategorie 7.-9. třída - Kristýna Malíková. V kategorii 5.-6. třída - hoši - 1. místo vybojoval Miloš Maňásek, v kategorii 7.-9. třída Jan Gavenda.

Všem účastníkům soutěží vedení ZŠ děkuje za reprezentaci školy a oceněným žákyním a žákům blahopřeje za dosažený úspěch a vzorné vystupování.

Mnoho akcí školních i mimoškolních je pro děti připravováno prostřednictvím a také za finanční pomoci Kruhu přátel školy. Akce mají jak svou tradici, tak připravujeme také nové akce v průběhu školního roku. Vedení školy srdečně děkuje všem členkám Kruhu za pomoc, aktivitu a nápady a zve do řad Kruhu nové zájemce.

Základní škola má své významné místo i v oblasti pedagogického vzdělávání. Škola je zařazena do projektu „Pilotních škol“ ve vzdělávání pedagogických pracovníků v systému Tvořivá škola - činnostní učení.

Do zdejší školy přijíždí za vzděláním desítky pedagogických pracovníků z celé ČR a ne jinak tomu bude i letošní prázdniny, kdy na zdejší škole proběhne již pátý ročník vzdělávání pedagogů.

To byl jen stručný výčet z mnoha akcí základní školy. Jsme si vědomi, že na stránkách Velehradského zpravodaje nelze zachytit celé dění ze života školy. Rádi jsme Vás, pravidelné čtenáře, seznámili alespoň s těmi nejdůležitějšími událostmi.

A na závěr nám nezbyvá nic jiného, než všem dětem školy popřát krásné prázdniny plné zážitků a osvěžení, načerpání nových sil pro další práci. Všem dospělým příjemnou dovolenou, pevné zdraví, optimismus a úsměvný návrat do Vaší náročné práce.

Mgr. Radomír Válek, ředitel školy

Krásy rodné Moravy

Když jsem byla nedávno nemocná, otevřela jsem knihovnu a zaujala mě kniha o Velehradě od M. Pojsla.

Zprvu jsem jen tak obracela stránky a prohlížela si fotografie, které jsem už viděla miliónkrát, a proto mě ničím nepřekvapily. Pak jsem se dostala k obrázku, kde zachytil Fr. Kaliwoda Velehrad, Buchlov a Barboru v pol. 19. st., a uvědomila jsem si krásu a půvab celého kraje. Obrázek mě zaujal svou nevšedností. Takový Velehrad jsem neznala. Zdálo se mi až neuvěřitelné, kolik se toho změnilo za jedno a půl století. Nebyly tam pro mě tak důvěrně známé ulice, rybníky, ani asfaltová silnice z Hradiště. Jen kostel jako domínanta celé vesnice.

Uvědomila jsem si, že když člověk nikam nepatří, nemá se kam vracet, nemá domov, je to neúplný člověk. Vzpomínám si na příjemný pocit, který mívám vždycky, když se vracíme s rodiči z dovolené a po těch všech neznámých končinách světa uvidím zase Velehrad. Je to pocit bezpečí. Velehrad se mi vrývá do srdce jako místo, kam se vždycky mohu vrátit, kde se mohu utěšit pohledem na krásnou přírodu, pobýt na svých oblíbených místech a tiše přemýšlet.

Ani kultura na Velehradě a v okolí nepokulháva za nádherou přírodou. Toto poutní místo s bohatými tradi-

cemi je velmi kulturně založené. Neumím si žádný rok představit bez národní poutě, fašanku na Modré, ale ani bez velikonočních tradic, jako je klepání na Velký pátek a Bílou sobotu a „šlaháčka“ na Velikonoční pondělí.

Myslím, že je velice důležité, aby se tyto zvyky dodržovaly. Upevňují se tak mezilidské vztahy, téměř všichni se navzájem znají, lidé se pobaví a na chvíli zapomenou na své starosti. A například pro mě jsou zvyky hodně důležité. Pořád je tu něco, na co se těším, připravuji a co se vždy také stává hlavním tématem našich rozhovorů s děvčaty, někdy i chlapci. Dodržování tradičních zvyků je pro nás každoročně zdrojem zajímavých a pestrých zážitků, které obohacují náš život. Myslím, že každý, kdo má to štěstí, že žije v místech, kudy „kráčela historie“, by to měl ocenit a co nejvíce využít.

Stejným pohledem se dívám i na Uherské Hradiště a jeho okolí a jsem opravdu ráda, že jsem se narodila právě tady.

Pro mne je Velehrad opravdový domov. Myslím, že by si ho zamiloval každý.

Klára Tománková,
kategorie C, ZŠ Velehrad, Salašská 300

Mateřská škola Velehrad

Závěr školního roku se nesl ve znamení prázdnin a různých akcí pro děti i rodiče.

V květnu jsme oslavili Den matek, tentokrát na skanzenu na Modré. Děti si pro maminky k svátku připravily zábavné pásmo a vlastnoručně vyrobené dárečky. Po vystoupení jsme pak spolu s rodiči strávili odpoledne u ohně, kde jsme si všichni opekli špekáčky a děti se vydováděly s ostatními kamarády. Na celodenní školní výlet jsme se letos vydali do Brna. Tam jsme navštívili hvězdárnu, kde byly pro děti připraveny poutavé příběhy z „nebeské zahrádky“. Druhým zastavením bylo antropologické muzeum, kde si děti prohlédly zajímavé expozice a mimo jiné i mamuta ve své životní velikosti, což byl pro ně obrovský zážitek.

Nebývalým zážitkem byla pro děti návštěva Slováckého divadla v Uh. Hradišti, kde se ocitly v říši nejen pana krále, ale i v říši pekelské. Na sportovní olympiádě, kterou pořádala ZŠ, si předškoláci zahráli na „velké“ sportovce, kde bojovali ze všech sil o medaile se svými kamarády z MŠ, ale i ze ZŠ.

Závěr školního roku byl již tradičně zakončen karnevalem, tancem a soutěží. Poslední den ve školním roce jsme se také rozloučili na Obecním úřadě Velehrad s 22 dětmi, kteří po prázdninách nastoupí do ZŠ. O prázdninách čeká mateřskou školu další stavební úprava. Proběhne rekonstrukce sociálního zařízení pro děti v 1. patře budovy. Tím budou

splněné náročné hygienické požadavky a zároveň tím bude splněn požadavek na navýšení kapacity MŠ. Současná kapacita je nedostačující a proto nemohly být do MŠ přijaty v tomto školním roce všechny děti dle požadavků rodičů. Díky této a loňské investiční akci nám bude již k 1. 9. 2008 kapacita navýšena a budou tak moci nastoupit všechny děti, které si zažádaly o přijetí do MŠ. K 1.9.2008 je přijato 67 dětí - z Velehradu 34, z Modré 22 a ze Salaše 11.

Závěrem bych chtěla poděkovat všem rodičům, kteří v průběhu školního roku pomáhali mateřské škole jak finančně, tak i svou prací.

Za všechny zaměstnance MŠ bych chtěla popřát všem dětem hezké, slunečné prázdniny a taky hodně nových zážitků.

Lenka Psotková
ředitelka MŠ

Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad - Vincentinum

Všední i nevšední dny

Po letošní mírné, ale přesto dlouhé zimě, jsme si přáli konečně promnout oči a vykouknout do modravé oblohy ozážené teplým jarním sluncem. Stejně jako když se probouzí příroda do jarních dnů, probouzeli jsme se i my s plány, co všechno pro naše obyvatele vymyslíme a na jakých akcích a událostech se spolu s nimi budeme podílet. Je to práce, která je pro nás běžná, přirozená a samozřejmá, ale její výsledky přinášejí našim obyvatelům každoročně mnoho pěkných a zajímavých zážitků.

Ani všední dny nemusí být i přes veškerou snahu a nabídku aktivit pro volný čas všechny stejné a mono-

tónní, ale kouzlo a krásu okamžiku můžeme najít v každém z nich. Letošní jarní sezónu jsme zahájili vykročením pravou nohou vzhůru do okolí Velehradu a Modré a v podvečerních vycházkách naši obyvatelé objevovali a znovu objevovali známá i neznámá místa, která se nacházejí nedaleko jejich domova.

Aby nepřišli zkrátka naši vozíčkáři, uspořádali jsme pro ně a jejich doprovod z řad ostatních obyvatel a zaměstnanců zájezd do Luhačovic. Vybavení prázdnými pet láhvemi, dostali za úkol, kromě prohlídky malebných lázní, také přivést vodu z minerálních pramenů. Ochutnali jsme, byla výtečná.

Vrcholem jarní sezóny bývají každoročně tradiční sportovní hry pro lidi s handicapem. Letos se opět vrátili na hřiště v Modré. Zážitkům z her předcházela příprava v podobě každodenního trénování a cvičení, což samo o sobě měnilo všední dny ve dny plné očekávání a naplnění. Ze 7. ročníku sportovních her jsme si přinesli medaile, diplomy a někteří i velmi pěkná umístění.

V červnu odjela téměř třetina našich obyvatel na rekreaci do lázní Leopoldov na Smraďavce. Počasí přineslo to nejlepší, co dovedlo. A spolu s nádhernou přírodou vyčarovalo i úsměvy, pohodu a dobrou náladu. Chodili jsme na procházku k přehradě i do lesa nebo jsme pozorovali stádo nedaleko se pasoucích koní. Naši rekreatanti absolvovali také léčebné procedury v lázních; masáže, koupele a především pobyt v solné jeskyni, kde se v příjemných lehátkách krásně relaxovalo za zvuků zurčící vody a tónů tiché hudby. Týden byl nabitý programem, který doplnila diskotéka pro starší a pokročilé a toužebně očekávaný táborák s opékáním špekáčků a zpívání při kytáře. Domů jsme přijeli o mnoho zážitků bohatší.

V našem Domově věnujeme nemalé úsilí tomu, abychom ve všedních dnech aspoň občas objevili nevšední chvíle. Třeba tehdy, když vytváříme něco nového, pěkného, co potěší oko i srdce. Někdy je to jen úsměv nebo písnička. Ale může to být i to, co naši obyvatelé vytvoří buď vlastníma rukama nebo s pomocí v naší pracovní terapii. Obrazy, koláže, výrobky z keramiky, ze dřeva i překližky, výšivky a první pokusy z tkalcovské dílny, to všechno vytváří radost a dobrý pocit nás všech.

V závěru bychom vás všechny chtěli pozvat na výstavku těchto výrobků z naší dílny, která v současné době probíhá v archeoskanzenu na Modré a přejeme ať se vám líbí.

*Lenka Lesová, sociální pracovníce
ing. Milena Marečková, vedoucí Vincentina*

Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad - Buchlovská

Vzávěru měsíce května jsme v našem zařízení přivítali novou paní vedoucí Bc. Alenu Novotnou, které byla do funkce vedoucí jmenovaná dne 26. 5. 2008 ředitelem Sociálních služeb Mgr. Antonínem Ondrášem.

Bc. Alena Novotná je dlouholetou pracovnící Sociálních služeb Uherské Hradiště a její praxe v sociální oblasti bude jistě přínosem pro náš domov. Všichni uživatelé a zaměstnanci zařízení jí přejí hodně pracovních a soukromých úspěchů, pohody a trpělivosti.

Jako každý rok, tak i v letošním roce se dne 12. 6. 2008 sešli uživatelé Domova pro osoby se zdravotním postižením Kopretina s ostatními domovy na tradičních, již 7. sportovních hrách pro handicapované osoby, pořádané i tentokrát na Modré.

Modranské hřiště je pro všechny účastníky důvěrně známé svou příjemnou atmosférou, bezbariérovostí a vstřícným přístupem pracovníků Obecního úřadu, v čele se starostou p. Miroslavem Kovaříkem. Za to jim patří srdečné „*Děkujeme*“!

Pořadatelem této sportovní akce v letošním roce byl právě Domov pro osoby se zdravotním postižením Kopretina Velehrad, dalšími účastníky her byly zástupci Domova pro osoby se zdravotním postižením Kunovice - Cihlářská, Domova pro osoby se zdravotním postižením Velehrad - Vincentinum, Domova pro

osoby se zdravotním postižením Staré Město a Domova pro osoby se zdravotním postižením Zborovice.

I tentokrát se zástupci z přizvaných zařízení zúčastnili v hojném počtu. *Poprvé v letošním roce se sportovních her zúčastnili i zástupci Domova pro seniory Uh. Hradiště a Domova pro osoby se zdravotním postižením Kunovice-Bělínka.*

Účastníci sportovních her soutěžili v různých disciplínách. Mezi nejoblíbenější patřily: atletika, hod granátem, běh, soutěž družstev.

Uživatelé sociálních služeb se na toto sportovní klání připravovali již v průběhu celého měsíce května, a proto jim disciplíny nečinily žádné problémy, což dokazovaly i jejich velmi dobré sportovní výkony. Zasoutěžili si také zástupci zaměstnanců zúčastněných domovů, ředitelství sociálních služeb a zástupci Zlínského kraje.

V závěru her bylo vyhlášení výsledků v kategorii jednotlivců a družstev a ocenění všech účastníků sportovních her.

Celý den nás provázelo hezké slunečné počasí a k dobré náladě přispěla také uspořádaná diskotéka.

Již dnes se všichni těšíme na 8. sportovní hry, které proběhnou opět v příštím roce.

Bc. Alena Novotná, vedoucí zařízení

Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad - Stojanov

Radostné jaro a léto v Domově Salašská

Tak se všichni klienti domova dočkali tolik očekávaných teplých dnů. Někteří si sundali z půdy oblíbená kola, někteří se vydali na výlety po okolí Velehradu na nových super koloběžkách, jiní pěšky.

Ale nezůstalo jen u výletů po okolí Velehradu. Vybaveny dobrou svačinou vyrazily klientky ze tří oddělení na jednodenní výlet do Luhačovic. Vůbec jim nevadilo několik přestupování. Počasí bylo pěkné a dobrá nálada trvala celý den. Z našich klientek se tak staly na jeden den „lázeňačky“ s ochutnávkou Vincentky, oplatek a dobré kávy.

Naše vybrané, již v minulých sportovních hrách, úspěšné klientky pilně trénovaly na nadcházející sportovní hry v Zubří již několik týdnů předem.

Heslo „těžko na cvičišti, lehké na bojišti“ se tak potvrdilo a holky přivezly 44 medailí, z toho 32 zlatých, ale také zlatý pohár za přehazovanou.

Jsou prostě čím dál tím lepší. Za zmínku stojí také místní výlet na špekáčkové odpoledne u řeholních sester na zahradě. Klientky s velkou radostí vyrazily na již tradiční a velmi oblíbené setkání. Vyzbrojené opěkačskými pruty se vrhly k ohni s napíchnutým kusem „divokého“ čuníka. Moc si to, včetně řeholnic, všechny užily.

Naši školáci včetně vyučujících se pěkně „zmalovali“ a vydali se na již dlouho připravovanou indiánskou stezku. Všechny zadané úkoly splnili na výboru díky povzbuzení indiánských písní a pokřiků.

V nadcházejících dnech chystáme velmi oblíbenou rekreaci ve Velkých Karlovicích, kde si všichni odpočinou a naberou energii.

Naši uživatelé nabírají také energii v nově zbudovaných ergoterapeutických dílnách v prostorách našeho zařízení. Jsou tu místnosti pro nejrůznější pracovní terapie, ale také relaxační místnost, kde za zvuků moře, lesního ptactva nebo letní bouřky všechny generace našich klientů odpočívají.

Velkou odměnou pro nás pro všechny je pak jejich radost a spokojenost.

A k té spokojenosti už jenom schází oblíbené velehradské pouťování.

Stejnou spokojenost a pěkné léto všem velehradčanům přejí obyvatelé a zaměstnanci domova na Salašské ulici.

*PaedDr. Irena Hučíková
vedoucí zařízení*

Stolní tenis - Rekapitulace uplynulé sezóny ve stolním tenisu

Historicky nejúspěšnějšího výsledku dosáhli stolní tenisté oddílu Velehrad „A“, když obsadili v regionálním přeboru II. třídy třetí místo. Do posledního soutěžního kola přitom bojovali o postup do RP I. Třídy s oddíly TJ Bílovice a TJ Bystřice p. Lopeníkem. Tohoto kolektivního úspěchu dosáhl oddíl ve složení Kozina Miroslav, Verbík Radomír, Machala Libor a Švec Lubomír.

Dalšího úspěchu pro TJ Sokol Velehrad dosáhli stolní tenisté oddílu Velehrad „B“, když dokázali postoupit do vyšší výkonnostní skupiny, tzn., že postoupili do RP III.. třídy. Na tomto úspěchu se nejvíce podíleli Odložilík Leoš, Machala Miroslav, Kuče-

ra František a Šebesta Pavel. Oddíl Velehrad „C“ si udržel střed tabulky a díky výsledkům Ivoše Lysoňka a Jana Smetany odsadil v RP IV. třídy sedmé místo.

V závěru tohoto věcného příspěvku je nutné připomenout, že funkci předsedy oddílu stolního tenisu přestal vykonávat Ladislav Huňka, na jeho postu jej nahradil Libor Machala.

za oddíl stolního oddílu
Mgr. Lubomír Švec

Kultura

PŘÁTELE FOLKLÓRU PŘI OÚ VELEHRAD
ZVOU VŠECHNY PŘÍZNIVCE KRÁSNÝCH KROJŮ, VESELÉ MUZIKY A PÍSNÍČKY
NA JIŽ
TRADIČNÍ HODY S PRÁVEM
KTERÉ SE USKUTEČNÍ V NAŠÍ OBCI 6. 9. 2008
ZAHRAJE VÁM DECHOVÁ HUDBA STRAŇANKA A CIMBÁLOVÁ MUZIKA

Historie se opakuje

„To za našich časů nebývalo“, slýcháme často od starších lidí. „O velehradské pouti je to tu samý Vietnámec s tričkama, komedianti, prodává se kdeco, všechno je předražené, no blázninec!“ A přece už od dob starověkého Říma se vžilo pořekadlo: Nic nového pod sluncem.

Je věcí všeobecně známou, že císař Josef II. zakázal naprostou většinu poutí a procesí. Tento zákaz se týkal pochopitelně také Velehradu, který osířel v roce 1784 o cisterciácké mnichy a poutníky vítal jediný kněz, který si mohl dovolit pouze o velkých svátcích povolát posily kněží z okolních farností. Přesto lidé na Velehrad nepřestávali putovat. „Císařskými patenty majíce lidé průvody zakázány, chodili na pouť bez průvodů a zanechavše průvodů společných, spustili se i pobožnosti - bývalé věci hlavní a přidrželi se věcí obyčejných sice při pouti, ale předce jenom vedlejších - kupčení a kramaření, přidrželi se toho zvláště o svátku ss. Cyrilla a Methoděje 9. března na Velehradě, zvyku dávného se držíce houževnatě přes všechny zákazy úřední.“¹ (Teprve v roce 1863 byly přeloženy oslavy svátků sv. Cyrila a Metoděje na 5. červenec). Úřady se tedy rozhodly v roce 1856 zakročit, neboť Velehrad neměl trhové právo a pod přísným zákazem poručili: „by na Velehradě neprodávaly se leč perníkové a voskové věci, obrázky a modlitbičky, penízky památné, prsténky, křížky, růžence, květiny dělané atd. jakož obyčejem bývá o pouti.“²

Není nic nového pod sluncem, že minulost zlátné.

¹ Vykydal Josef: Sborník velehradský, roč. II. Praha 1881, s. 79

² tamtéž s. 79 - 80

Z obecní matriky

Narození

12. 3. 2008 Tomáš Vaněk

Uzavřeli manželství

12. 4. 2008 Tomáš Valer (Velehrad) a Eva Vlasatíková
26. 4. 2008 Milan Jurčík (Velehrad) a Jana Dlabajová
14. 6. 2008 Michal Máčalík a Eva Kutálková (Velehrad)
14. 6. 2008 Přemysl Duda (Velehrad) a Jana Večeřová

Úmrtí

5. 4. 2008 Ing. Vlastislav Procházka, 65 let, DZP
19. 4. 2008 Anna Janigová, ŘS, 96 let
29. 4. 2008 Marie Křivánková, 80 let
10. 5. 2008 Aleš Štěpáník, 25 let, DZP
15. 6. 2008 František Němec, 67 let, DZP
22. 6. 2008 Libuše Mazáčová, 44 let, DZP

Informace a služby

- **Sběr nebezpečného odpadu** v II. pololetí bude 22. září - **pondělí**
- **Velkoobjemový odpad** - kontejnery ve statku - 20. září - **sobota**
- **Sběr starého železa** - pořádají hasiči - 20. září - **sobota**

UPOZORNĚNÍ

Od příštího roku 2009 bude Velehradský zpravodaj vycházet 2x ročně - tzv. „Pouťový“ a „Vánoční“.

Ulice Buchlovská

Na severním konci bydlela další firma pana Novotného. Byl to panský krejčí, byl velmi vážný a odborník.

Hned vedle autodílny bydlel pan Navrátil. To byl zase velký zemědělec. Měl hodně pole, vlastnil taky koně.

Jako kluci jsme se ho tak trochu báli. Mluvil totiž takovým chraplavým hlasem. Říkalo se, že má v hrdle zlatou trubku. Protože na všechnu práci sám nestačil a jeho paní byla těžce nemocná, upoutaná na lůžko, tak měl při sobě nastálo pacholka.

Přes cestu naproti měl živnost truhlářskou pan Lakosil. Měl velký průjezd do domu a na jeho mlatovní se vždy mlátilo cepama obilí. Vyráběl nové stoly, židle a jiný nábytek. Protože i s manželkou byli hodně pobožní, tak daroval do kostela klekátko i na sednutí. Dodnes je v kostele používán.

Vedle bydlel pan Macenauer. Ten měl více pracovních funkcí. Dělal zvoníka a staral se o věžní hodiny. Dále měl na starosti celý hřbitov. Navíc ještě uklízel ulice v obci.

V dalším sousedství byla firma „Sedlářství“ pana Balajky. To byl nepostradatelný výrobce sedlářského nářadí, postrojů a řemenů. Každý, kdo měl nějaký stroj s motorem, tak toho pána neustále potřeboval, proto také neměl nikdy čas.

Když budeme postupovat dále po ulici, tak bychom narazili na pěkný dvoudomek, který vynikal tím, že na něm byla došková střecha. Na jedné straně bydlel pan Piták. To byl ale muzikant! Byl kapelmajstrem Buchlovského pána. Uměl hrát na všechny dechové nástroje. Psal také skladby a rozepisoval pro všechny muzikanty noty. V druhé polovině bydleli Zemánkovi, maminka se třemi dětmi.

Ve vedlejším domečku bydleli Kolomazníkovi. Děda byl velmi šikovný a tvořivý podnikatel. Uměl vyrobit z hlíny okarány, různé památkové předměty, košíky z borových šišek atd. Neměl s jakoukoliv výrobou problémy. V domečku měli jen dvě místnosti. Uprostřed kuchyňky měl truhlářskou kozu a stůl s nářadím. Sám si vyrobil „pojízdny deštník“. Když čekal nějaký odbyt v nádvoří, tak nasedl na trojkolku-deštník a jel. Jeho klid projevil, když mu vytýkali, že nic neprodává, tak jeho odpověď zněla „nevadí, ale su aspoň mezi lidmi“.

Před jeho domkem byl jeden ze zmíněných mostků, byl vždy v havarijním stavu, tak jako části potoka, kde přerůstalo křoví a kameny. To bylo naše útočiště, když nás rodičové nemohli doma najít.

Hned přes cestu měl dílny pan Kapitán. Vyráběl dřevěné hračky, suvenýry a domácí potřeby. Neustále svou firmu rozšiřoval. Zaměstnával deset dělníků a malířeček. V době okupace se mu podařilo zajistit, aby pracovníci, kteří u něj pracovali, nemuseli být totálně nasazení do Německa. Výsledkem bylo několik uzavřených manželství z jeho provozovny. Staral

se o své zaměstnance tím, že koupil promítací zařízení s filmy a pravidelně v sobotách je bavil. Budoval pro své zaměstnance rekreační zařízení s bazénem ve Břestku. Ke konci okupace mu byla odebrána živnost a jeho aktivita skončila.

Naproti přes cestu a přes potok byla další živnost, řeznictví pana Vrzaly. Zaměstnával kolem šesti pracovníků, včetně provozu s rozvážkou. V době okupace nebyl k sehnání benzín. Obstaral si nákladní rozvozní auto na dřevoplyn. To byla paráda! Vozil na korbě dřevěné kostky a sem tam zašťoural do velkého železného válce a jelo se. Měl totiž svého šoféra, který se staral o expedici výrobků. Tento pan Vrzala byl technický antitalent. Pokud mu něco nefungovalo, tak byl velmi zlý. Měl novou motorku JAWU. Zásadně ji nestartoval, ale vždy rozjížděl z kopce. Až jednou - motorka nenaskočila, to už si dovolila moc ... Začal nevybíravě nadávat, pěstí mezi řídítka si vynucoval nastartování - nic. Vztek se vrátil pro pantok, že jí domluví ... Mezitím šel kolem pan Kolomazník - všeměl. Motorku postavil, prohlédl a zjistil, že nemá puštěný benzin. Bez problémů nastartoval a v tom doběhl pan řezník, zahodil pantok a s jadrným nadáváním otočil motorku zpátky. Začal ji brzdit oběma nohama se slovy „Já tě naučím ty ...“. Ten den měla motorka trest - do večera vrčela doma na dvoře.

Jinak odborník na uzeniny, neměl konkurenci daleko široko.

Naproti přes cestu hned vedle silnice byl obchod se smíšeným zbožím slečny Heroldové. Velmi obětavá, dovedla zajistit potraviny i takové, které bývaly na lístky. Cukrovinky prodávala tajně.

Jen je škoda, že se nedochovala v tomto domě hospoda s tanečním sálem ve dvoře.

Jaroslav Kapitán

(pokračování přístě)

Obrazem • • • • •

Ludmila Králíková (75 let)

Anna Ondrová (75 let)

Zlatá svatba - manželé Burešovi

Anna Černobilová (80 let)

Helena Jurčíková (70 let)

Anna Tománková (75 let)

Pro pamětníky • • • • •

Žáci ZŠ Velehrad s.p.uč. Fajkusem - 1940

Sourozenci Pitákoví - 1932

• • • • • Vítání občánků & Dětský den

Dny lidí dobré vůle VELEHRAD 2008

Pod záštitou:
Livie Klausové, manželky prezidenta České republiky,
Mons. Jana Graubnera, olomouckého arcibiskupa,
Jána Figela, eurokomisaře pro kulturu a sport,
Libora Lukáše, hejtmána Zlínského kraje

Ve spolupráci s Ministerstvem kultury ČR, Zlínským krajem a Obecním úřadem Velehrad

Zlínský kraj

3. - 5. července 2008

Čtvrtek 3. července 2008

12,00 **Konference k 10. výročí vzniku Vězeňské duchovní služby v ČR**

Pátek 4. července 2008

10,00 - 12,00 **Soutěž ve fotbalových dovednostech pro veřejnost - pořádá Orel**
Fotbalové hřiště

13,00 **Ruční přepisování Bible ve spolupráci s Českým katolickým biblickým dílem**
(4.7. do 23,00 hodin, 5.7. od 8,00 do 15,00 hodin)
Stan naproti obecnímu úřadu

14,00 **Soutěž ve fotbalových dovednostech pod záštitou Antonína Panenky - pořádá Orel**
Fotbalové hřiště

14,00 **Stojanovo gymnázium**

15,30 **Prezentace vybraných charitativních organizací**

16,00 **Prezentace Hnutí a nových komunit**

16,30 **Vernisáž velkoformátových fotografií Jindřicha Štreita „Víra a odpuštění“**

17,00 **Vernisáž velkoformátových fotografií**

„BENEDIKT XVI. - DĚLNÍK NA VINICI PÁNĚ“

17,30 **Vernisáž vítězných fotografií „Fotografické soutěže - Velehrad 2007“**

18,00 **Prezentace činnosti Papežských misijních děl**

18,30 **Vernisáž vítězných obrázků III. ročníku soutěže v malování „Cestou dvou bratří“**

15,00 **Velehrad dětem - Vysílá Rádio dobré vůle**
B podium u baziliky

Slavnostní zahájení odpoledního programu pro rodiny s dětmi ve spolupráci s Centrem pro rodinný život Olomouc

Představení Rádía dobré vůle • Představení konferenciérů • Program odpoledního vysílání rádia • Předpověď počasí • Soutěž o Velehradě • Zpívání s rádiem • Loutkové divadlo • Soutěž zručnosti • Interview s Miss ČR 2008 • Klaunské rádio • Biblická soutěž Rádía dobré vůle • Host rádia • Hudební soutěž • Sportovní přenos • Soutěž Hledáme dětské konferenciéry • Hudební soubor • Čtení na pokračování • Večerníček

Dobrodružství na hradě CESTA ZA POKLADEM - HLAVOLAMY - ve "Ztraceném městě" hledají návštěvníci poklad, ke kterému je dovedou hlavolamy, hry a hádanky

15,30 **Mezinárodní setkání vozíčkářů**

15,30 **Mše svatá pro tělesně postižené v bazilice**

17,00 **Setkání vozíčkářů před ZS**

16,00 - 18,00 **Chce to čin - přijď být IN!**
Hřiště ZS

Program časopisu IN! (nejen) pro dívčí publikum

- Hudební videoklipy
- Módní přehlídka
- Setkání s hrdiny
- Ewa Farna a Petr Bende - rozhovor a autogramiáda

10,00 - 18,00 **Aktivity pro životní prostředí**

Ekologie pro každý den

Archeoskanzen v Modré u Velehradu

10,00 - 18,00 **Prezentace ekologických organizací - poradenství v ochraně životního prostředí, program pro děti i rodiče, nabídka akcí a programů, představení aktuálních projektů**

Výstava zajímavých příspěvků soutěže o Nejekologičtější počín na výletě či dovolené

Archeoskanzen v Modré u Velehradu, Knížecí palác

Člověk a životní prostředí - vzájemné obohacování

Informační stánek u baziliky

13,00 - 18,00 **Prezentace jednotlivých témat ochrany životního prostředí a jejího propojování s oblastí sociálních témat, prezentace chráněných dílen, ukázky ruční výroby**

19,30 Večer lidí dobré vůle

Slavnostní večer u příležitosti státního svátku ČR spojený s prezentací významných projektů občanské společnosti

Přímý přenos: Česká televize a Český rozhlas 1 - Radiožurnál
Účinkující:

JIRÍ PAVLICA S HRADIŠTANEM, PEHA, PETR BENDE, EWA FARNA, OTOKAR KLEIN, KATARINA ŠTÚROVÁ, CZECH VIRTUOSI BRNO, KANTILÉNA - dětský sbor a další...

Moderátoři: P. Prokop Siostrzonek a Lucie Výborná

21,00 **Program Hnutí a nových komunit „Kdo má naději, žije jinak, byl mu dán nový život (Benedikt XVI.)“**
B podium u baziliky a duchovní program v bazilice

Sobota 5. července 2008

Národní pouť

10,30 **Slavnostní poutní mše svatá**

Hlavní celebrant: **kardinál Giovanni Coppa**

www.velehrad2008.cz

Zdravotní službu zajišťuje:

Witkova nemoc, a. s. v.

Vyšlo 3. července 2008, náklad 450 výtisků.

Adresa redakce: Obecní úřad Velehrad • IČO 291 536 • evidenční číslo MK ČR E 101 58 • Redakční rada: Stanislav Gregůrek, Eva Hanáčková, Anna Straková • Foto: archiv OÚ, J. Rohel, STUDIO 5 • K vydání připravilo: STUDIO 5 • Tisk: HUDEC Print
Velehradský zpravodaj najdete i na stránkách www.velehrad.cz. Uzávěrka příštího čísla 10. 12. 2008.

Neprodejné